

Пам'ятник коменданту Келіну та захисникам Полтави

Героїчним діям захисників Полтави в ході атаки шведської армії під проводом Карла XII (1682 – 1718) під час Північної війни (1700 – 1721), що забезпечили перелом на користь Росії, присвячений пам'ятник на Першотравневому проспекті. Його прабатьками варто вважати Мазуровські ворота, що виходили в бік річки Полтавки, де в червні 1709 року проходили запеклі бої і поклали голову чимало захисників фортеці. Саме тут до 200-річчя битви у присутності Всеросійського Імператора Миколи II (1868 – 1918) був відкритий монумент захисникам та коменданту фортеці Полтави Олексію Степановичу Келіну (1715) на проспекті, названому на його честь, за проектом архітектора Олександра Олександровича Більдерлінга (1846 – 1912), виконаний відомим скульптором-аніمالістом Артемієм Лаврентійовичем Обером (1843 – 1917). Друга світова війна (1939 – 1945) позбавила обеліск усіх бронзових елементів – у Німеччину були вивезені меморіальні дошки, герб міста та скульптура лева, що раніше прикрашали його. Проте вже через два роки після закінчення військових дій пам'ятник починає набувати свій первісний образ (за винятком символу Російської імперії – двоголового орла, знятого ще під час Громадянської війни 1917 – 1923 років). Нині розглядається проект відновлення пам'ятника в первозданному вигляді, де орел із пальмовою гілкою в лапах посяде своє місце на вершині обеліска. Спочатку пам'ятник захисникам Полтави та коменданту Келіну являв собою обеліск заввишки 8,8 м, огорожений, як і зараз, кованими ланцюгами між чотирма гранітними тумбами з кулями у вершині. Його перший кубічний ярус із пам'ятною табличкою захищав розлючений лев – символ мужності полтавців, а другий на брилах негранованої породи – двоголовий орел (символ Російської імперії), що вінчає лавровим вінком захисників фортеці. Сьогодні колона з рожевого мармуру заввишки 7 м, як і сто років тому, прикрашає бронзовий лев і мідна табличка «Доблесному коменданту Полтави полковнику Келіну і славним захисникам міста в 1709 році» з одного боку і з короткою історією битви, з іншого.

